

MAGYAR SZAKSZERVEZETEK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGE

☒: 1068 Budapest, Városligeti fasor 46-48.

☎: 323-2650

☎: 323-2651

mszosz@mszosz.hu

www.mszosz.hu

ÖSSZEFOGLALÓ

az MSZOSZ-hez tartozó tagszervezeteknél eddig megkötött bérmegállapodásokról

Előzmények, gazdasági környezet

A 2011-es évre vonatkozó bértárgyalások eredményességét nagyban befolyásolja az ország gazdasági teljesítménye, hiszen a versenyszférában működő cégek bérfejlesztési hajlandóságát ez határozza meg leginkább.

A 2009. évi mélypontot követően az **Európai Unió gazdasága** is újra növekedési pályára került. 2010-ben 1,7%-os, ezen belül a negyedik negyedévben 2,1%-os bővülés történt. Az EU-27 gazdaságának törekeny fellendülése ellenére a **munkanélküliség** a csúcson van. 2010. február és december között 9,6%-os szinten stabilizálódott a ráta, amely az elmúlt tíz évben a legmagasabb. A 2009 nyári-őszi deflációs veszély után a **fogyasztói árak** folyamatos emelkedésnek indultak. 2010 egészében az infláció 2,1%, az utolsó negyedévben 2,4% volt.

A nemzetközi környezetre jellemző gazdasági élénkülés jelei a **magyar gazdaság** teljesítményében is nyomon követhetők. 2010 első felében a külső kereslet, jellemzően a német növekedésre épülő konjunktúra volt a növekedés fő húzóereje, az év közepétől azonban a belső kereslet, a háztartások fogyasztása is némi pozitív elmozdulást mutat. Magyarország **bruttó hazai terméke (GDP)** az I. félévi 0,5%-os bővülés után **2,0%-kal, a naptári hatás kiszűrésével 1,8%-kal növekedett 2010. IV. negyedévében az előző év azonos időszakához viszonyítva**. A szezonálisan és naptárhatással kiigazított adatok szerint **az előző negyedévhez viszonyítva 0,2%-kal növekedett a bruttó hazai termék**. Az előzetes adatok alapján **2010-ben a gazdaság teljesítménye 1,2%-kal nőtt** (a naptári hatás kiszűrésével és kiszűrése nélkül egyaránt).

2010-ben átlagosan **4,9%-kal voltak magasabbak az árak, mint 2009-ben**.

2010. évi bérhelyzet és adóváltozások

A legalább 5 fős vállalkozásoknál és a költségvetési intézményeknél alkalmazásban állók létszáma 2010-ben átlagosan 2 millió 702 ezer fő volt, 1,5%-kal magasabb, mint 2009-ben. **Ugyanezen időszak alatt a bruttó átlagkeresetek 1,4, a nettó átlagkeresetek 6,9%-kal haladták meg az egy évvel korábbiakat. A reálkereset (a fogyasztóiár-index 4,9%-os növekedése mellett) döntően a személyijövedelemadó-szabályok változásának köszönhetően 1,9%-kal emelkedett.**

Az 5 főt, vagy ennél több embert foglalkoztató vállalkozásoknál 2010. január–decemberben 1 millió 827 ezren dolgoztak, gyakorlatilag ugyanannyian, mint egy évvel korábban. Januártól ápriliséig a versenyszférában alkalmazásban állók létszáma minden hónapban alacsonyabb volt, mint az előző évi, míg májustól folyamatos emelkedést mutatott. A költségvetési

szférában az alkalmazottak létszáma 772 ezer fő volt, ami a közfoglalkoztatás bővülése miatt 3,3%-os növekedést jelentett. A közfoglalkoztatás nélküli 686 ezer fős létszám 0,2%-kal volt kevesebb, mint 2009 azonos időszakában. Összességében a megfigyelt körben a foglalkoztatottak létszáma 1,5%-kal emelkedett.

A teljes munkaidőben alkalmazásban állók átlagos **bruttó keresete** 202.600 forint volt, ezen belül a vállalkozásoknál dolgozóké 206.800, a költségvetési szervezeteknél alkalmazásban állóké 196.200 forint. Nemzetgazdasági szinten a bruttó keresetek 1,4%-kal haladták meg az előző évit. Az átlagkeresetek a versenyszférában 3,3%-kal nőttek, a költségvetés területén – az alacsony keresetű közfoglalkoztatottak számának emelkedése miatt – 2,7%-kal elmaradtak 2009 azonos időszakához képest. A legjobban fizető gazdasági ág továbbra is a pénzügyi, biztosítási tevékenység volt (433 400 forint), ezt az információ és kommunikáció (368 100 forint), valamint a villamosenergia-, gáz-, gőzellátás (363.900 forint) követte. A legkevesebbet a szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás (122.700 forint), illetve a mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat (143.900 forint) ágakban dolgozók kerestek.

A **rendszeres** (prémium, jutalom, egyhavi különjuttatás nélküli) **keresetek** 2010-ben átlagosan 2,3%-kal, ebből a versenyszférában dolgozóké 3,7%-kal haladták meg az előző év azonos időszakit. A költségvetési szférában dolgozók közfoglalkoztatottak nélkül számított alapilletménye az úgynevezett illetményautomatizmusnak köszönhetően 1,5%-kal emelkedett ugyanezen időszak alatt.

Nemzetgazdasági szinten az átlagos **nettó kereset** 132.600 (ezen belül a fizikai foglalkozásúaké 97.600, a szellemi foglalkozásúaké 169.900) forint volt, átlagosan 6,9%-kal magasabb az előző évinél. A nettó keresetek első félévi magas dinamikája júliustól elsősorban a bázishatás miatt lassul.

A 215.900 forintos nemzetgazdasági szintű átlagos havi **munkajövedelem** 1,4%-kal haladta meg az előző év január–decemberit. A munkajövedelemen belül az egyéb munkajövedelem aránya átlagosan 6,2%-nak felelt meg.

Az adóátrendezések kb. 470-480 milliárd forint adócsökkentést és kb. 400 milliárd forint adóemelését tartalmaznak. Szerkezetükben azonban nem ugyanazt a jövedelmi réteget fedik. Nő az adóterhe az átlag körüli és az átlag alatti jövedelmeknek, és csökken az adóterhelés az átlagkereset másfélszerese feletti jövedelmektől felfelé. Ez alatt azoknak lehet több 2011-ben a nettójuk, akiknek gyerekeik vannak, ez azonban szociális és nem bérkategória. A korábbi ígéreteknek megfelelő nagymértékű adócsökkentés a munkavállalók 85 % át nem érintette. Ők azok, akiknek a havi keresete 300 ezer forint alatt van. A munkavállalók nettó keresete nemcsak az adóváltozások miatt, de a nyugdíjjárulék félszázalékos emelése miatt is csökken.

- 2011-től egységesen 16% az SZJA kulcsa. (Az 5 M Ft feletti 32 %-os kulcs megszűnt.)
- Csökken az adójóváírás 15.100 Ft-ról 12.100 Ft/hó-ra, és kisebb kör számára lesz érvényesíthető (évi 2 millió 750 ezer forintig teljesen, 3 millió 960 ezer forintig csökkenő mértékben).
- 2011-ben változatlan marad a un. superbruttó adóalap számítás (127%), a mértéke 2012-ben a felére csökken, 2013-tól pedig megszűnik.
- Az egykulcsos adóztatás feleslegessé tette az adóterhet nem viselő járandóság kategóriáját, ezek adómentes juttatásokká válnak (nyugdíj, gyes, ösztöndíjjuttatások, lakáscélú munkáltatói támogatás stb.).

- Adóalapot csökkentő **gyermekkedvezmény** került bevezetésre az SZJA-ban. Ez az első két gyermek után havi 10.000, a három- és többgyerekeseknél 33.000 forintot jelent adóban gyermekenként. A családi kedvezmény megosztható a házaspárok, élettársak között. Ahhoz, hogy az adókedvezményt érvényesíteni tudják, 2 gyermek esetén 157.970 Ft-os, 3 gyermeknél pedig 487.206 Ft-os havi kereset kell. Az adókedvezmény előnyeit nem vagy alig érezhetik az alacsony keresetűek, a két gyereknél kevesebbet nevelők, de a már felnőtt korú, akár sok gyermeket tisztességgel felnevelő munkavállalók sem.
- A természetbeni juttatás, mint adójogi kategória megszűnik. A „nem pénzben történő juttatások” fő szabály szerint az összevont adóalap részeként adókötelesek, a juttatás utáni szja-t a magánszemély fizeti. Járulékot vagy egészségügyi hozzájárulást mind a magánszemély, mind a kifizető fizet. Változó tartalommal, de megmarad egy kedvezményezett kör, ahol a kifizető fizeti az adót és a járulékot. A kifizetőt terhelő adó alapja a magánszemély/munkavállaló által szerzett bevétel 1,19-szerese. Ide tartoznak azon juttatások, amelyeknél nem állapítható meg az egyes magánszemélyek által megszerzett bevétel nagysága. Ilyen továbbá a – nem társasági adóalany által nyújtott – reprezentáció, üzleti ajándék, a csoportos biztosítás, a cégtelefon magáncélú használata miatt keletkező bevétel, és szintén a kifizető fizeti a közterheket a béren kívüli juttatások értékhatárt meghaladó része után.

A **kifizetőt terhelő adó mellett járulékmentesen adhatóak** meghatározott béren kívüli juttatások: (71. §.)

- Üdülési csekk, üdülési szolgáltatás: adóévben és személyenként a minimálbér összegét meg nem haladó rész, ez 2011-ben legfeljebb 78.000 Ft;
- munkahelyi étkeztetés, étkezőhelyi vendéglátás, közétkeztetés, étkezési jegy: a juttatás alapjául szolgáló jogviszony minden megkezdett hónapjára a havi 18.000 Ft-ot meg nem haladó rész;
- ingyenes vagy kedvezményes internethasználat: legfeljebb havi 5.000 Ft-ot meg nem haladó összegben;
- iskolakezdési támogatás: gyermekenként a minimálbér 30 %-áig (23.400 Ft/év);
- helyi utazásra szolgáló bérlet;
- iskolarendszerű képzés költségei a minimálbér 2,5-szereséig (195.000 Ft/év);
- adóévben megújulási / rekreációs / Széchenyi pihenő kártya számlára utalt, külön jogszabályban meghatározott célra felhasználható támogatás – több juttatótól származóan együttvéve – legfeljebb 300 ezer forintig;
- önkéntes pénztári befizetések: önkéntes kölcsönös nyugdíjpénztár és foglalkoztatói nyugdíjszolgáltató intézmény a minimálbér 50 %-áig, önkéntes kölcsönös egészségpénztár/önsegélyező pénztár együtt a minimálbér 30 %-áig; (ez esetben a munkáltatói befizetés összege utáni 16 %-os adót a kifizető vállalja be és fizeti meg)

2011-ben **adómentesen** adható:

- lakáscélú munkáltatói támogatás: lakáscélú felhasználásra a munkáltató a vételár vagy a teljes építési költség 30 százalékáig adhat támogatást, legfeljebb 5 millió forintig terjedő összegben.
- a kifizető által ugyanazon magánszemélynek az adóévben legfeljebb 50 ezer forint értékben juttatott, sporteseményre szóló belépőjegy, bérlet.
- továbbra is adómentes a munkáltató által biztosított ingyenes vagy kedvezményes számítógép-használat. Az internethasználat (internetszámla megtérítése) viszont bekerült a béren kívüli juttatások közé 5000 Ft értékben (lásd feljebb).
- a társadalmi szervezettől (szakszervezet is!) évente egy alkalommal kapott tárgyjutalom értékéből az 5000 forintot meg nem haladó összeg, kivéve az értékpapírt.

Tagszervezeteink az imént bemutatott makrogazdasági és adózási körülmények között kezdték meg a bértárgyalásokat, melyet tovább nehezítenek a 2011. januári áremelkedések hatásai: **2011. januárban az egyhavi átlagos fogyasztóiár-emelkedés 0,7% volt, 2010. januárhoz viszonyítva az árak 4,0%-kal növekedtek.**

1 hónap alatt – 2010. decemberhez viszonyítva – a legnagyobb mértékben az élelmiszerek árai emelkedtek, 1,9%-kal. Növekedett az idényáras élelmiszerek – burgonya, friss zöldség, gyümölcs – (8,5%), a cukor (8,2%), az étolaj (4,1%), a liszt (3,3%), valamint a szalámi, szárazkolbász, sonka (2,6%) ára. Az idényáras élelmiszerek nélkül számítva az élelmiszerek ára az előző hónaphoz képest 1,1%-kal drágultak. Az átlagosnál nagyobb mértékű áremelkedés volt az egyéb cikkek körében (1,2%), ezen belül a járműüzemanyagok ára 3,4%-kal nőtt. A háztartási energia (0,5%) és a szeszes italok, dohányárak (0,4%) esetében átlag alatti áremelkedés volt. Szintén átlag alatt emelkedtek a szolgáltatások (0,3%) árai, ezen belül a postai szolgáltatások ára átlagosan 9,2, a személyszállítás díjtételei 2,9, a helyi tömegközlekedésé 1,0%-kal növekedtek. A tartós fogyasztási cikkek körében kismértékű (0,1%) árnövekedés következett be. A ruházati cikkekért átlagosan 3,0%-kal kellett kevesebbet fizetni, az előző hónaphoz viszonyítva.

A korábbi évekhez hasonlóan az MSZOSZ ez év elején is felmérte az ágazati és munkahelyi bértárgyalások tapasztalatait. Kérésünkre a szövetség alábbi 22 tagszervezete küldte meg összegzését a bértárgyalások helyzetéről: Bánya-, Energia- és Ipari Dolgozók Szakszervezeti Szövetsége; Édesipari Dolgozók Szakszervezete; Élelmiszeripari Dolgozók Szakszervezete; Élelmészipari Dolgozók Szakszervezeteinek Szövetsége; Építő-, Fa- és Építőanyag-ipari Dolgozók Szakszervezeteinek Szövetsége; HODOSZ; Húsipari Dolgozók Szakszervezete; HVDSZ 2000; Kereskedelmi Alkalmazottak Szakszervezete; Közúti Dolgozók Szakszervezete; Konzervipari Dolgozók Szakszervezete; Magyar Vegyipari, Energiaipari és Rokon Szakmákban Dolgozók Szakszervezeti Szövetsége; Magyar Műsorszóró Dolgozók Szakszervezete; MEDOSZ; Miskolci Tömegközlekedési Dolgozók Szakszervezete; MOL Bányász Szakszervezet; Növényolajipari Dolgozók Szakszervezete; Nyomdaipari Dolgozók Szakszervezete; Szociális Területen Dolgozók Szakszervezete; Távközlési Szakszervezet; Televíziós Dolgozók Szakszervezete; Vasas Szakszervezeti Szövetség.

Ezen összegzések átfogó tapasztalata, hogy bár az Országos Érdekegyeztető Tanácsban ez évre szólóan már 2010 decemberében megszületett az országos bérmegállapodás *1. számú melléklet*), ez nem eredményezte, hogy az ágazati, illetve a munkahelyi megállapodások is nagy számban követték volna azt már 2010 végén, vagy 2011 első heteiben. A bértárgyalások 2011-ben (a válság, valamint az adórendszerbeli változások miatt) az általában szokásosnál is

több nehézséggel folytak, illetve folynak több helyen még jelenleg is. A munkáltatók gyakran kitértek az érdemi tárgyalások elől, számos helyen elfogadhatatlanul és indokolatlanul alacsony kereset-növelési javaslatokat tettek, miközben a munkavállalók már az infláció által megnövelt kereskedelmi árakat, gáz- és villanyszámlát, illetve utazási költségeket fizetik. Több tagszervezet jelezte azt is, hogy figyelmet érdemlő azon munkahelyek száma, ahol az üzemek rossz gazdálkodási helyzete következtében a munkavállalók egyáltalán nem számíthatnak bérfelzárkózásra, nem beszélve a csoportos létszámleépítéssel érintett vállalatokról, üzembeszárásokról.

A tagszervezeti bértárgyalási tapasztalatok

Bánya-, Energia- és Ipari Dolgozók Szakszervezeti Szövetsége

A villamosenergia-ipar területén sikerült alágazati megállapodást kötni.

A VÁPB általi keresetszínvonal növelési ajánlás mértéke 4 %.

2011. január 01-jei munkabér nem lehet kevesebb:

- minden munkavállalóra vonatkozóan: 84.000,- Ft/hó
- szakképzettséget igénylő munkakörök esetében 100.000,- Ft/hó
- akkreditált felsőfokú szakképzettséget igénylő munkakörök esetében: 124.200,-Ft/hó
- felsőfokú képzettséget igénylő munkakör esetében: 155.200,- Ft/hó

A munkáltatók kötelezettséget vállalnak arra, hogy 2011. évben a jóléti és szociális juttatásokat és költségeket az inflációval megegyező ma értékben emelik.

A bányaiipar területén még folynak a tárgyalások. A Mátrai Erőműnél (illetve a kapcsolódó cégeknél) már megszületett a megállapodás, mely 5 %-os bérfelzárkózást tartalmaz. A béren kívüli juttatások 3,9 %-kal emelkedtek. A cégek átvállalták az adó megfizetését is.

A ruhaipar területén a helyzet éppen ellentétes. A munkahelyek nagy részénél csak a minimálbér szintjén történtek meg a kötelező emelések. Néhány munkahelyen adnak megfelelő utalványt, melynek összege havi 6.000 Ft.

A textilipar területén még sehol nem kötöttek bérmegállapodást, a tárgyalások azonban minden cégnél folynak és 3-5 % közötti emelésekről.

Édesipari Dolgozók Szakszervezete

Az édesiparban eddig még egyik cégnél sem kezdődött meg a bértárgyalás. Bizonyos mértékű emelésre a Nestlénél lehet majd számítani áprilistól.

Élelmiszeripari Dolgozók Szakszervezete

Az élelmiszeriparban már több helyen sikerült bérmegállapodást kötni, amelyek azonban igen nagy szórást mutatnak az egyes alágazatok között (2,5-6%). Ugyanakkor jellemző, hogy a tavalyi cafetéria kifizetése marad általában a munkahelyeken. Íme néhány példa:

Pepsi – Bruttó bérfelzárkózás: 2,5 % szeptembertől korrigálva lesz, üdülési csekk ¼ évenként. Havi 10 % motiváció (cafetéria adó átvállalva)

BAT – Bruttó bérfelzárkózás 4 %

Tejipar - Danone: Bruttó bérfelzárkózás 3,5%

Söripar

Bruttó bérfelvezetés átlagosan 4-5%

Szeszipar

Bruttó bérfelvezetés 4-6 % között

Élelmezésipari Dolgozók Szakszervezeteinek Szövetsége

Az élelmezésiparban még nem zárultak le a bértárgyalások. A versenyszférához tartozó cégeknél a javaslatok között átlagosan 5-8 %-os bruttó bérfelvezetési igény figyelhető meg. Vannak olyan cégek, ahol már megkötötték a megállapodást, melyek 4-7 %-os bérfelvezetést tartalmaznak. (**Veszprémtej** 4% béremelés, Cafetéria 8000 melegítkezési, 30000 üdülési csekk; **Kapocskor Zrt.** Március 1-jétől 5 % sávosan, 500 000ft / év béren kívüli juttatás). Van azonban olyan cég is, ahol csak a kötelező minimumokra való ráállás következett be.

Építő-, Fa- és Építőanyag-ipari Dolgozók Szakszervezeteinek Szövetsége

Az építőiparban ágazati bértarifa megállapodás van érvényben. A keresetek növelése még nem valósult meg. Előfordulhat olyan cég, ahol sikerül elérni a 0-5 %-os mértéket. A legtöbb helyen azonban nem is lesz béremelés. A cafetériát továbbra is biztosítják a munkáltatók. Ezen összegek azonban a tavalyi évhez viszonyítva nem változtak, és az adókat a munkavállalók fizetik meg.

HODOSZ

A honvédségi dolgozóknál elkezdődtek a tárgyalások, megállapodás azonban még nincs.

Húsipari Dolgozók Szakszervezete

A húsiparban a bérfelvezetési év jellemzően április 1-től a következő év április 1-ig tart. A szociális juttatásokban több cégnél január 1-től már a bértárgyalások előtt történt megállapodás. A cégek egy már részénél megindultak a bértárgyalások, rendszerint több fordulóban. Két cégnél már megállapodás is született: **Szegedi Paprikafeldolgozó Zrt** - 2011. január 1-től bruttó 6,5 %-os béremelést kapott minden munkavállaló. Béren kívüli juttatásként 6.000.-Ft./hó hidegítkezési utalványt és éves bérletet kapnak a dolgozók. Egyéb juttatásokról még nincs döntés. **Pick Rt.** Pécs: Mindenhol megadták a szakmunkás bérminimumot, ahol ez szükséges volt. 2011. január 1-től 94.000.-Ft. a vállalati minimálbér.

HVDSZ 2000

A HVDSZ területén néhány helyen már történt bérmegállapodás, melyek 3-5 %-os emelésről szólnak. A többi cégnél folynak a tárgyalások, illetve később fognak kezdődni (üzleti év fordulónapja eltér). A béren kívüli juttatásokat általában továbbra is kapják a munkavállalók, néhány sikerült elérni a növelését is (az adó tartalom csökkenésének mértékében).

Kereskedelmi Alkalmazottak Szakszervezete

A kereskedelemben dolgozóknál a bértárgyalásokat illetően az tisztán látszik, hogy a „kötelezőkre” való ráállást mindenütt megadták. Az ágazatban az állomány több mint fele,

mintegy 250 ezer dolgozó kapja a szakmai bérminimumot, így ennek emelése jelentős költséget eredményezett a munkáltatóknak.

A Coop-ok, Áfész-oknál mindenki garantált bérminimumot kap, a helyettesek és az üzletvezetők 4 és 6% közötti béremelést kaptak a bérfeszültség elkerülése miatt. A multiknál még nem történt megállapodás, kivéve a SPAR-nál, ahol 4,5 %-os differenciált béremelésben részesültek a munkavállalók.

Cafetéria: van ahol nincs béren kívüli juttatás, de van ahol 130 ezer az éves keret, és van ahol havi 18.000 Ft meleg étkezési utalvány, egészségpénztári befizetés és év végi jutalom is van.

Közúti Dolgozók Szakszervezete

Megegyezés született a Magyar Közút NZrt-vel a bér kompenzációjáról, a juttatásokról és az éves béremelésről. 2011. január 1-től kezdődően bérkompenzációra került sor (300 eFt/hó fizetésig, éves szinten 2,3 %-ot jelent), valamint a 2010. évről megmaradt bérmegtakarítás kb. május havi kifizetéséről és a 2011. július 1-től érvényesítendő 5 % béremelésről (éves szinten 2,5 %-ot jelent, 450 eFt/hó fizetés alatt) történt megállapodás a menedzsmenttel. A tulajdonost képviselő miniszter azonban még nem hagyta jóvá a megállapodás végrehajtását.

Konzervipari Dolgozók Szakszervezete

A konzerviparban a 2011. évi bértárgyalások március-június hónapban kezdődnek meg.

Magyar Vegyipari, Energiaipari és Rokon Szakmákban Dolgozók Szakszervezeti Szövetsége

A vegyipar területén a cégek felénél még tartanak a tárgyalások. Az egyes szakágazatoknál a következőképpen alakultak a tárgyalások:

- **Alumíniumipar:**

Az alumíniumiparban eddig még nem kezdődtek meg a tárgyalások egyik cégnél sem.

- **Gázipar:**

Ahonnán érkezett adat ott még tartanak a tárgyalások (E-ON).

- **Gumiipar:**

A béremelések zöme 3,5 %-os bruttó keresetemelkedésről szól. A cafetéria elemeket is hasonló mértékben emelték.

- **Gyógyszeripar:**

Az ágazat nagy részében a nehézségek ellenére sikerült reál-béremelkedést lehetővé tevő bérmegállapodásokat kötni. Itt is van olyan vállalat, ahol a válság nem tette lehetővé az inflációt elérő jövedelemnövekedést. A megkötött megállapodások általában sávos emelésről szólnak.

- **Papíripar:**

Nem érkezett adat, az ágazat válságos helyzetben van.

- **Vegyipar:**

A bértárgyalások, itt mutatják a gazdasági helyzethez igazodva a jövedelemnövelő megoldások legszélesebb palettáját. Az alapbéremelések 0-6 %-os sávban mozognak. Általánosan jellemző a minimálbér emeléssel azonos arányú bruttó béremelés. Van, ahol más az emelés mértéke azon bérsávban foglalkoztatottaknak, akiknél az adózás változása előnyt, és más azoknak, ahol ez a változás hátrányt jelentett. Változatos, a béren kívüli juttatások emelésének a megoldása is.

Magyar Műsorszóró Dolgozók Szakszervezete

Antenna Hungária Zrt. A tulajdonos (TDF) a válságadó hatásaira és egyéb üzleti nehézségekre való hivatkozással nem kíván bért fejleszteni. Érdemi tárgyalások jövő héten indulnak.

MEDOSZ

A mezőgazdaságban a legtöbb helyen még folynak a tárgyalások, amelyek 3-5 %-os alapbéremelést tartalmaznak. Több munkahelyen megszüntették a béren kívüli juttatást, pedig ez sok esetben a kereset 8%-t is elérte. Van olyan cég, ahol már megszületett a megállapodás **Hidasháti ZRt.** – Bruttó bérfeljesztés 2011. január 1-től **5 %.**

Miskolci Tömegközlekedési Dolgozók Szakszervezete

Miskolcon a Miskolc Városi Közlekedési Zrt-nél még nem kezdődtek el a tárgyalások, mert a jelenlegi 0% százalékos kiszivárogtatott elképzelésről nincs mit tárgyalni.

MOL Bányász Szakszervezet

AMOL Nyrt-nél megszületett a bérmegállapodás, mely 2011-re 4 % differenciált béremelést tartalmaz. A cafetéria összege 761.000 Ft/fő/év.

Növényolajipari Dolgozók Szakszervezete

Bunge Zrt – A közelmúltban sikerült aláírni a 2011 évre szóló bérmegállapodást. A megállapodás szerint az alap és a mozgóbér átlagosan **5%-al** emelkedik. A béremelés január 1.-el visszamenőleg érvényes.

Nyomdaipari Dolgozók Szakszervezete

A nyomdaiparban még nem volt bértárgyalás, de még ebben a hónapban várható. Minden évben van tárgyalás több-kevesebb eredménnyel. A **Zalai Nyomda Zrt.-nél** a tulajdonosi kör változása miatt nincs bértárgyalás.

Szociális Területen Dolgozók Szakszervezete

Az SZTDSZ-nél az idei év folyamán eddig nem került sor bérfeljesztésre, sőt a kiszervezett” intézményekben, cégeknél még a szakmai minimálbért sem kapták meg a munkavállalók, márciusra ígérik a kifizetését. Az SZB titkár felmérése alapján hozzávetőlegesen a

munkavállalók 40 %-ának csökkent a nettó bére, amelyről tárgyalást kezdeményez a szakszervezet.

Televíziós Dolgozók Szakszervezete

A Médiaszolgáltatás-Támogató és Vagyonkezelő Alap munkavállalóit képviselő a volt közszolgálati intézmények szakszervezetei egységesen létrehozták a Közszolgálati Szakszervezetek Fórumát és közösen vesznek részt a bértárgyalásokon, melyet a munkáltatóval 2011. február 18-án kezdtek el.

TÁVSZAK

A Távközlési Szakszervezetnél a legtöbb helyen még folynak a tárgyalások, várhatóan 3-5 % közötti bérfeljesztés fog megvalósulni. A **Magyar Telekom Nyrt-nél** július 1-től 3% bérfeljesztés lesz, de a prémiumból és a jutalékból ennek megfelelő rész a tervek túl teljesítéshez lett kötve, ha ez nem teljesül, a jövedelem nem emelkedik, tehát nulla. (Megjegyzendő, hogy létszámért cserébe megszüntettük a gépjárművezetői pótlékot, ami a 300.000 Ft alatti keresetűeket érinti első sorban.)

Vasas Szakszervezeti Szövetség

A VASAS területén is folynak a tárgyalások. Több helyen már sikerült megállapodást kötni, melyek 3-7 % közötti szórást mutatnak, és szinte kivétel nélkül differenciált béremelést tartalmaznak. Általános tapasztalat a beérkezett információk alapján, hogy a munkáltatók fizetik a béren kívüli juttatások adóterheit. Több helyen sikerült a cafetéria összegét is emelni. Íme néhány példa a megállapodásra: **Linamar Hungary - Béremelés 3 %; Cafetéria:** 162.000 Ft/fő/év; **Ziehl-Abegg Marcali:** január 1-jétől 5% bruttó bérfeljesztés és 18000Ft/fő béren kívüli juttatás; **Videoton** - Bruttó 170.000 Ft-ig 6%; 170.000- 270.000 Ft-ig 4% 270.000 Ft felett pedig 3% a béremelés. A Cafetéria kártyát 2000 Ft-tal növelték meg, így jelenleg 8000 Ft ez az összeg.

Összegzés

A 2011-es bértárgyalások jelentősen eltérnek az elmúlt években megszokottól. Ez az első év ugyanis, amikor a tárgyalások nem a keresetek emelkedéséről, hanem az adórendszer miatti nettó kereset veszteség kompenzálásáról szólnak!

Az eddig megkötött munkahelyi bérmegállapodások 0-8 %-os átlagos bruttó kereset-növekedés között mozognak, jellemzően 3-4 % körüli centrummal. Ez egyben azt is jelenti, hogy ezeken a munkahelyeken a munkavállalók nettó keresete 2011-ban éppen csak szinten marad, vagy inkább csökkenni fog.

Mindez annak ellenére várható, hogy a KSH 2011. februári adatai szerint az **egy alkalmazásban állóra jutó ipari termelés 2010-ben 12,1%-kal haladta meg az egy évvel ezelőt**it, az erre az évre előre jelzett **GDP-növekedés pedig várhatóan 3 % körül fog mozogni.** 2011-ben tehát várhatóan ismét igen jelentősen elszakad egymástól az ipari termelékenység és a keresetek alakulása, mégpedig a munkavállalók kárára.

Az adórendszerbeli változások, illetve a bértárgyalási tapasztalatok is mutatják, hogy a 2011-ben is elsősorban a szellemi foglalkoztatottak (havi bruttó átlagkeresetük 273.000 Ft) számára lesz jelentős nettó kereset emelkedés! Ez felhívja a figyelmet arra (amit az MSZOSZ a bértárgyalások során is előre jelzett), hogy a jellemzően jobb érdekérvényesítő képességű szellemi foglalkozásúak 2010-ben is jelentős reálkereset-növekedéssel számolhatnak, **az MSZOSZ tagságának nagyobb részét képező fizikai dolgozók kereseti helyzete, reálkereseti pozíciója azonban ebben az évben jelentősen romlani fog.**

A természetbeni juttatások a legtöbb munkahelyen az adóztatás ellenére is megmaradtak, több helyen sikerült növekedést is elérni. Továbbra is a **leghatékosabb az étkezési hozzájárulás.** A visszajelzések szerint **csökkent az iskolakezdési támogatást** nyújtó munkahelyek száma. Ugyanakkor vannak olyan juttatások, amelyekben továbbra is csupán **a dolgozók kis hányada részesül.** Ilyen főként az **üdülési csekk,** ami még ma sem elsősorban a munkavállalóknak jutó kedvezmény.

Az MSZOSZ tagszervezetei a 2011. évre vonatkozó eddigi bértárgyalásokon javarészt sikeresen szerepeltek. A munkahelyek 50 %-nál sikerült megkötni a bérmegállapodást, melyek az OÉT által elfogadott ajánlás körül szóródnak. Természetesen vannak olyan ágazatok (pl.: könnyűipar), ahol továbbra is csak a kötelező minimálbérre, illetve garantált bérminimumra való ráállás következett be, ezért számukra a jövőben is szükséges a többelemes minimálbér rendszerének fenntartása, hiszen csak így érhetnek el alapbér emelkedést. Elterjedőben van a cafeteria rendszerének bevezetése, mely további (anyagi) előnyökkel járhatna a munkavállalók számára.

Összességében megállapítható, hogy a 2011. évi bértárgyalások eddigi tapasztalatai szerint ebben az évben az adórendszerbeli változások által negatívan érintett munkavállalók a kompenzáció ellenére is reálkereset csökkenést fognak elszenvedni, mely fokozottan igaz a „legszegényebb” ágazatokban és különösen a versenyszféra fizikai foglalkozású munkavállalói körében.

A 2011-ben éves szinten a versenyszféra egészében a keresetek reálértékének emelkedése várható, amelyen belül meghatározó lehet a szellemi dolgozók/menedzsment/ kereset-növekedése. Ez a helyzet különösen nagy szakszervezeti figyelmet érdemel azért is, mert **az adótörvények miatt kialakult kereseti helyzetnek a következtében tovább nőnek az egyenlőtlenségek (fizikai-szellemi, beosztott-menedzser, főváros-vidék) a munkavállalók**

között, ami a rosszabbul járókat az átlagosnál is hátrányosabban érinti. A kormány által a költségvetésben előre jelzett 3,5 %-os inflációs cél valószínűleg nem fog teljesülni, mely az „anyagi csőd” szélére juttathatja a munkavállalókat. Az ország pénzügyi stabilizációjára, a bérnövekedés visszafogására irányuló törekvések negatív hatásait tehát éppen az a nagy létszámú, kiskeresetű réteg fizeti meg, amely a konjunktúra idején a dinamikusabb keresetnövekedéséből sem részesült annyira, hogy megélhetésében a minőségi változáshoz közelítő hatások érvényesülhettek volna.

A munkajövedelmek reálértékének statisztikai növekedésében - különösen az alacsony keresetű munkahelyeken - jelentős szerepet kaphatnak a kedvezményes adókulcs alá tartozó természetbeni juttatások, különösen az étkezési hozzájárulás, ami a pillanatnyi nettó pozíciókat javíthatja, azonban a munkavállalók számára hosszabb távon kedvezőtlené válhat egy ilyen tendencia felerősödése. Az MSZOSZ tagszervezetei ebben az évben is komoly figyelmet fordítottak, fordítanak az éves bértárgyalásokra. Ez a munka ágazati szinten általában még nem az ágazati párbeszéd bizottságok keretében zajlott. Tagszervezeteink egy része eredményt ért el az ágazati bérmegállapodások megkötésében (pl.: Villamosenergia-ipari alágazat) is.

A válságból való kilábalás első jelei már mutatkoznak, ezért azokon a munkahelyeken, ahol eddig nem volt bértárgyalás, ott el kell kezdeni, azokon a helyeken pedig, ahol megrekedtek, ott folytatni kell a bértárgyalásokat.

Budapest, 2011. február 22.

1. számú melléklet (OÉT megállapodás)

Az Országos Érdekegyeztető Tanács megállapodása a 2011. évi minimálbérrel, garantált bérminimumról, valamint keresetnövelési ajánlásról

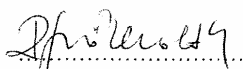
Az Országos Érdekegyeztető Tanács (OÉT) oldalai annak figyelembevételével, hogy 2011-ben

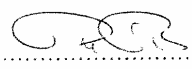
- a gazdasági növekedés a külső és belső piaci kereslet várható bővülésére alapozva elérheti a 3%-ot,
- a vállalozási szférában megkezdődhet a foglalkoztatás növekedése,
- az adószabályok változása, a családi adókedvezmény bevezetése a különböző kereseti kategóriákban jelentősen eltérő hatást gyakorol a munkavállalók nettó keresetére,
- a fogyasztói árszínvonal éves átlagos növekedése a kormányzati prognózis szerint várhatóan 3,5% lesz,

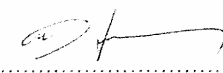
az alábbiakban állapodnak meg.

1. A kötelező legkisebb munkabér (minimálbér) 2011. január 1-jétől havi 78.000 forint; a legalább középfokú végzettséget és/vagy szakképzettséget igénylő munkakört betöltők garantált bérminimuma 2011. január 1-jétől havi 94.000 forint legyen.
2. A helyi bértárgyalásokon a szociális partnerek vegyék figyelembe a vállalkozások verseny-, jövedelemtermelő és költségviselő képességét, valamint kiemelt szempontként kezeljék a foglalkoztatás biztonságát, illetve javítását. Mindezekre tekintettel az OÉT 2011-ben – annak kiemelkedő jelentőségét hangsúlyozva, hogy a nettó keresetek nominális szintje az alacsony és közepes kereseti kategóriákban is legalább megőrzésre kerüljön - a munkavállalók bruttó keresetének átlagosan 4-6 %-os növelését ajánlja a vállalozási szférában.

Budapest, 2010. december 2.

.....
A munkáltatói oldal nevében

.....
A munkavállalói oldal nevében

.....
A kormányzati oldal nevében

Záradék:

A munkavállalói oldal az adó- és járulékváltozások negatív hatásai miatt fenntartja valamennyi munkavállalóra nézve a reálpozíció megtartására vonatkozó igényét.

2. számú melléklet (táblázatok)
A nettó havi kereset alakulása 2010-2011

Bruttó havi kereset		Fizetendő adó			Nettó kereset				Reálkereset	Nettó veszteség vagy nyereség éves szinten
2 010	2 011	2 010	2 011	eltérés Ft 2011/2010	2 010	2 011	változás 2011/2010	változás Ft 2011/2010	változása 2011/2010	
75 000	75 000	1 093	3 140	2 048	61 158	58 735	96,0%	-2 423	92,8%	-29 070
80 000	80 000	2 172	4 156	1 984	64 228	61 844	96,3%	-2 384	93,0%	-28 608
90 000	90 000	4 331	6 188	1 857	70 369	68 062	96,7%	-2 307	93,5%	-27 684
100 000	100 000	6 490	8 220	1 730	76 510	74 280	97,1%	-2 230	93,8%	-26 760
110 000	110 000	8 649	10 252	1 603	82 651	80 498	97,4%	-2 153	94,1%	-25 836
120 000	120 000	10 808	12 284	1 476	88 792	86 716	97,7%	-2 076	94,4%	-24 912
130 000	130 000	12 967	14 316	1 349	94 933	92 934	97,9%	-1 999	94,6%	-23 988
140 000	140 000	15 126	16 348	1 222	101 074	99 152	98,1%	-1 922	94,8%	-23 064
150 000	150 000	17 285	18 380	1 095	107 215	105 370	98,3%	-1 845	95,0%	-22 140
170 000	170 000	21 603	22 444	841	119 497	117 806	98,6%	-1 691	95,3%	-20 292
185 000	185 000	24 842	26 186	1 344	128 709	126 439	98,2%	-2 270	94,9%	-27 234
200 000	200 000	28 080	31 520	3 440	137 920	133 480	96,8%	-4 440	93,5%	-53 280
210 000	210 000	30 363	35 076	4 713	143 937	138 174	96,0%	-5 763	92,7%	-69 156
220 000	220 000	34 046	38 632	4 586	148 554	142 868	96,2%	-5 686	92,9%	-68 232
250 000	250 000	45 095	49 300	4 205	162 405	156 950	96,6%	-5 455	93,4%	-65 460
270 000	270 000	52 461	54 864	2 403	171 639	167 886	97,8%	-3 753	94,5%	-45 036
280 000	280 000	56 144	56 896	752	176 256	174 104	98,8%	-2 152	95,4%	-25 824
290 000	290 000	59 827	58 928	-899	180 873	180 322	99,7%	-551	96,3%	-6 612
300 000	300 000	63 510	60 960	-2 550	185 490	186 540	100,6%	1 050	97,2%	12 600
350 000	350 000	79 740	71 120	-8 620	210 760	217 630	103,3%	6 870	99,8%	82 440
400 000	400 000	100 060	81 280	-18 780	231 940	248 720	107,2%	16 780	103,6%	201 360
500 000	500 000	140 700	101 600	-39 100	274 300	310 900	113,3%	36 600	109,5%	439 200
600 000	600 000	181 340	121 920	-59 420	316 660	373 080	117,8%	56 420	113,8%	677 040
700 000	700 000	221 980	142 240	-79 740	366 515	441 385	120,4%	74 870	116,4%	898 444
800 000	800 000	262 620	162 560	-100 060	418 375	513 565	122,8%	95 190	118,6%	1 142 284
900 000	900 000	303 260	182 880	-120 380	470 235	585 745	124,6%	115 510	120,4%	1 386 124
1 000 000	1 000 000	343 900	203 200	-140 700	522 095	657 925	126,0%	135 830	121,8%	1 629 964
2 000 000	2 000 000	750 300	406 400	-343 900	1 040 695	1 379 725	132,6%	339 030	128,1%	4 068 364

Adókulcs: 16%

Bruttósítás: 127%

Adójóváírás:

a bérjövdelem 16,0%-a, de legfeljebb: 145 200 Ft
érvényesíthető: 2 750 000 Ft/év jövedelemhatárig
(illetve csökkenő mértékben 3 960 000 Ft -ig)

Nyugdíj, eü. és munkav. járulék mértéke: 10,0% + 7,5%

A járulékfizetési felső határ: 7 665 000 Ft/év

Infláció: 103,5%

Reálkereset növekedése átlagosan: 96,6%

Jövedelem növekedése (bruttó): 100,0%

Átlagkereset nettó növekedése: -5 714 Ft, 96,0%

Átlagkereset reálértéke: 92,8%

Minimálbér nettó növekedése: 364 Ft, 100,6%

Minimálbér reálértéke: 97,2%

A nettó havi kereset alakulása 2010-2011

Bruttó havi kereset		Nettó havi kereset		változás 2011/2010		Havi növekedés aránya a havi minimálbérhez	Éves növekedés aránya a havi minimálbérhez
2 010	2 011	2 010	2 011	Ft/hó	Ft/év		
300 000	300 000	185 490	186 540	1 050	12 600	1,7%	20,8%
350 000	350 000	210 760	217 630	6 870	82 440	11,3%	136,0%
400 000	400 000	231 940	248 720	16 780	201 360	27,7%	332,3%
450 000	450 000	253 120	279 810	26 690	320 280	44,0%	528,5%
500 000	500 000	274 300	310 900	36 600	439 200	60,4%	724,7%
550 000	550 000	295 480	341 990	46 510	558 120	76,7%	921,0%
600 000	600 000	316 660	373 080	56 420	677 040	93,1%	1117,2%
650 000	650 000	340 585	405 295	64 710	776 524	106,8%	1281,4%
700 000	700 000	366 515	441 385	74 870	898 444	123,5%	1482,6%
750 000	750 000	392 445	477 475	85 030	1 020 364	140,3%	1683,8%
800 000	800 000	418 375	513 565	95 190	1 142 284	157,1%	1884,9%
850 000	850 000	444 305	549 655	105 350	1 264 204	173,8%	2086,1%
900 000	900 000	470 235	585 745	115 510	1 386 124	190,6%	2287,3%
950 000	950 000	496 165	621 835	125 670	1 508 044	207,4%	2488,5%
1 000 000	1 000 000	522 095	657 925	135 830	1 629 964	224,1%	2689,7%
2 000 000	2 000 000	1 040 695	1 379 725	339 030	4 068 364	559,5% *	6713,4% **
Minimálbér: 73 500	78 000	60 236	60 600				

* Havi szinten kb. 5,6-szor több az adóváltozásból eredő nettó többlet itt, mint amennyi egy minimálbéres teljes havi keresete.

** Éves szinten a nettó kereset adóváltozásból eredő többlete itt több mint 67-szerese egy minimálbéres egyhavi nettó keresetének.